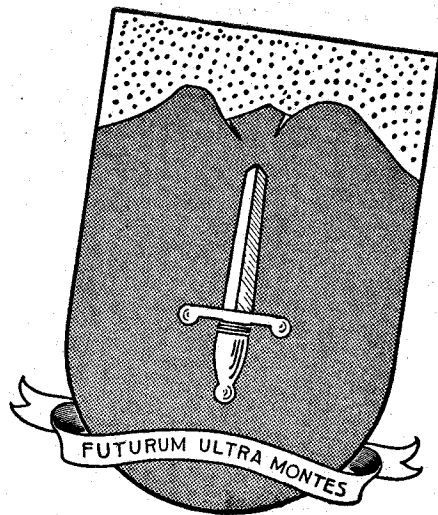
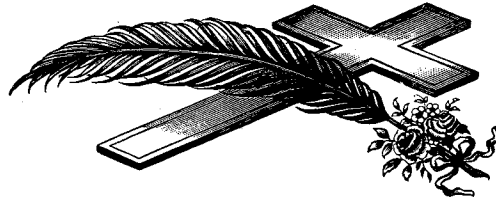


Herinneringsalbum



5

*Er*biedig opgedragen als nagedachtenis
aan de gesneuvelde Wapenbroeders
van ons peloton in het bijzonder, en
aan die van de gehele C Divisie
„7 December” in het algemeen.



Het signaal.

Hoort het signaal voor de doden
die rusten in deze grond,
Ver van hun land en hun liefde
en de kus van de dierbaarste mond.

Geen koos er de strijd om te strijden,
De oorlog om het brute geweld.
Zij hebben temidden van chaos
geen offer = hoe zwaar ook = geteld.

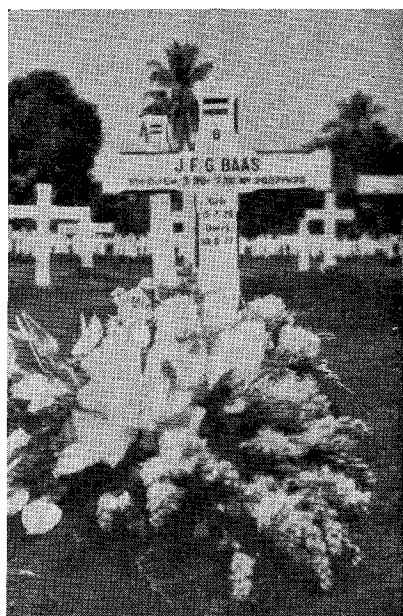
Hoort het signaal voor de doden:
Het schalt naar het hart van de zon.
Hun sterben doet anderen leven,
wijl de toekomst bij hen begon

Hoort hoe een lied wordt geboren,
Ook het donkerste leed gaat voorbij.
Boutwt hoort aan de wereld van morgen.
Geballenen = staat ons terzij.

Miles.

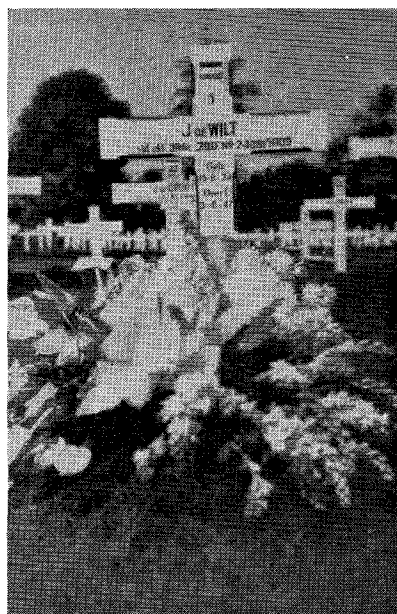
Wij eren

de nagedachtenis van:



Grenadier 1e klas J. F. G. BAAS
Overleden 13-8-1947

Grenadier 1e klas J. DE WILT
Overleden 3-8-1947



Historisch

Overzicht

van het

3^{II} MORTIERPELTON

van het

3e Bataljon -

Garderegiment Grenadiers

1e Infanterie Brigade Groep

C. Divisie - „7 December”

Ned. Oost-Indië

Indonesia

3 October 1946 = 6 December 1949

3^e Batt. Garderegiment Grenadiers
3^o Mortierpeloton.



Te Velde.

Het Mortierpeloton is altijd een wonderlijk peloton geweest. Nooit heb ik een onderdeel gecommandeerd, waarin zoveel verschillende karakters waren verenigd. Ondanks deze verscheidenheid is het peloton toch een eenheid geworden, zó dat bij aantijging van één mortierist, allen zich teweer stelden.

De grondslag voor deze eenheid werd gelegd in Ede, waar de specialistentraining werd gegeven, zij werd verdiept door ons verblijf bij het K.N.I.L. in begin 1947, waar wij als peloton optraden, hierook ontstond het eigen embleem, de panter met de mortier, gevat in de witte wolk. Tijdens de eerste politionele actie werden we ons volledig van onze eigen waarde en waardigheid bewust en toen was de eenheid een feit.

Ons peloton heeft als een goed onderdeel van de Ost. Cie. zijn ondersteunende taak steeds op uitnemende wijze vervuld, daar waar dit nodig was. In bijna ieder vak van het zeer uitgebreide Bataljonsvak zijn we geweest. De beste tijd was m.i. ons verblijf in Djampang Koelon, de prettigste tijd die in Oebroeg, omdat we er geheel zelfstandig waren in een eigen, roerig vak.

Het speet mij, dat ik jullie daar in de steek moest laten om een andere taak op mij te nemen. Het deed mijn hart danig goed, dat ik bij de tweede politionele actie weer een tactische taak kreeg en het peloton weer onder mijn bevel kwam.

Eén zeer droevige herinnering zal ons bij blijven, het verlies van twee kameraden. Wij hopen, dat de ontwikkeling van Indonesië zo zal zijn, dat hun offers gerechtvaardigd worden.

Dit woord is ook bedoeld als een woord van afscheid. Mannen, wij hebben van onze Indië-tijd gemaakt wat er van te maken viel; terugziend kunnen wij zeggen, dat het een goede tijd is geweest. Ik wens jullie succes voor de toekomst, een toekomst welke hard zal zijn, maar waarin de doorzetter zal overwinnen.

Zonder uitzondering zullen jullie steeds welkom zijn in mijn huis. Mannen, bedankt voor de samenwerking, het ga jullie goed.

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'F. S. O.', written in a cursive style. The signature is positioned above the typed name 'Kapitein der Grenadiers.'.

Kapitein der Grenadiers.

DE ONDEROFFICIEREN:



P. OOSTERMEIJER



L. P. DE RUITER †



TH. BITTER



H. W. GROENVELD



H. TE BEEK

3 October 1946 — Was ons vertrek vanuit Amersfoort stormachtig, nog stormachtiger was onze „verovering” van „rood-Amsterdam”. Wij hadden de eer diverse „hogen” in dekking te zien gaan voor een aan alle zijden vuurspuwende trein.

Daarna de „Tegelberg”, en tegelijk bij het horen van deze naam lopen ons de koude rillingen weer over de rug en schokt onze maag van de oedeem-stuipen. Vreselijk hoe we toen, althans wat voeding betreft, behandeld zijn.

Het passeren van de sluizen te IJmuiden, in de schitterende verlichting van „onze” schuit, was prachtig en imposant.

Na een paar dagen wennen aan allerlei nieuwigheden passeren we op 7 Oct. '46 Gibraltar met zijn machtige rots, we zien het grote betonnen gevaarte, dat bij nadere informatie een watervang bleek te zijn. Direct na het passeren van het nauwste gedeelte bevinden we ons in een veel warmer klimaat, waar we later ook zo heerlijk van „genoten” hebben. Vaag zien we de Spaanse kust, passeren Algiers en Tunis.

9 Oct. '46 — Op betrekkelijk korte afstand passeren we Pantellaria met zijn scheepswrakken uit de oorlog.

- 12 Oct. '46 — Het standbeeld van Ferdinand de Lesseps komt uit de ochtendschemering te voorschijn en even later liggen we in Port-Said, de drempel van het Oosten. We zien de typische dracht, zeilboten en . . . handelaren, handelaren links, rechts, boven en onder ons. WIJ denken goede zaken te doen, maar ZIJ lachen in hun vuistje. Bij nacht „nemen” we het Suez-kanaal, passeren een andere „schuit” en . . . hebben met Oostermeijer het eerste feest aan boord.
- 24 Oct. '46 — Het eiland Poeloeh Weh en dus Sabang. We zien prachtige vissen in het heldere water en we mogen het eiland op, om onze benen het lopen niet te verleren. We maken foto's om ons later, wanneer ze afgedrukt zijn, beroerd te schrikken zo spookachtig mager als we er uitzien. (Prosit Tegelberg).
- 25 Oct. '46 — We varen weer af en brengen voor de kust van Sumatra nog een hulde aan de gevallenen uit de oorlog, welke hier met een groot schip gezonken zijn.
- 28 Oct. '46 — We liggen voor Priok en mogen niet binnen lopen, alleen een gewonde wordt van boord gehaald en dat is voorlopig, op het fantastische gezicht van de vele lichtjes van Batavia na, het enige wat er te zien is.
- 29 Oct. '46 — Ons eigenlijke werk begint dus vandaag. Al vroeg zijn we present en we maken duizend en een veronderstellingen over de andere boten die uit de ochtendschemering opduiken. Maar dan is het tijd om van de boot af te gaan, en met de enkele vinger die we nog vrij hebben vissen we een tinnetje bier, wat sigaretten, Wimpie Welfare en . . . de lach van een schattig V.H.K.-stertje op. Als afkoeling hierop direct op 3 tonners en over het „eiernetje” naar Buitenzorg, onderweg alsmaar voor Sinterklaas spelende. Dezelfde avond reeds staan we op wacht in het tegenwoordige Garnizoensziekenzaaltje van het 14e Batt. We „beschermen” daar de burgers die er een betrekkelijk veilig heenkomen hebben gezocht, en die ons na een angstige „Bersiap-periode” hartelijk begroeten in een kamp, dat meer de indruk van een gewapende koffie-slemppartij maakt dan van een beveiligingskamp. We herinneren ons nog de periode dat we 's avonds om zes uur de „put” in gingen, daarin ook slapen, en er de volgende morgen soms uitdreven. Maar we leven zo met militairen en burgers, heel gemoedelijk in ons afgesloten wereldje en maken veel contacten, waar we later nog wel eens genoeglijke uren in betere omstandigheden hebben doorgebracht. De volgende dag worden we pelotonsgewijs „uitgelaten” met tempo — één rechts-twee averechts — zo klein is het door ons bezette gebied. Vrij plotseling hadden we ook „enig” vervoer (weet iemand soms nog waar dat vandaan kwam?).
- 14 Dec. '46 — Er is een einde gekomen aan een onhoudbare toestand en Buitenzorg wordt geheel veilig gesteld en van onbetrouwbare en onzure elementen gezuiverd. Post-, Telefoon- en Radiokantoren komen onder ons beheer, evenals de Politiekazernes en nu blijkt eerst in zijn volle omvang hoe de „Repeoblik” over-

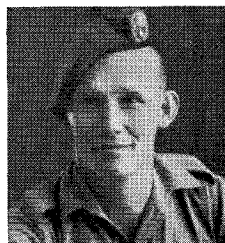
BEDIENINGSPERSONEEL 1e SECTIE

Opv. Sectie-cdt



W. A. N. v. EEKELEN

Sectie-korporaal



T. BONSEMA



Richter



J. J. v. d. HEIDEN

Schutter



L. J. WALGERS

Helper



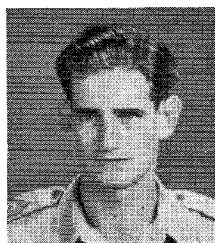
J. HOGWERF

Richter



D. L. v. ALPHEN

Schutter



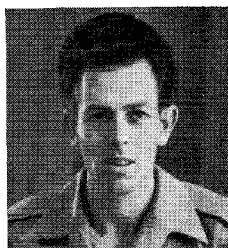
G. ROOSMA

Helper



TH. SCHNITZLER

Carrierchauffeurs



T. N. WITTEVEEN



P. BROXTERMAN

eenkomsten en afspraken beschouwt, wij proeven daar iets „Groot-germaans” in. We kunnen nu ook de post aan de Hospitaalweg verlaten en zelf mogen we de gehele stad in. De burgers kunnen het kamp verlaten en mogen ook hun huizen in de stad weer gaan betrekken, die nu vrij snel een ander aanzien krijgt en het geheel weer meer toonbaar wordt.

25 Dec. '46 — Voor de eerste maal ontvangen we een Kerstpakket van de NIWIN en een van Oegstgeest. De zorg waarmede deze laatste pakketten zijn samengesteld doet ons zo mogelijk nog meer genoeg dan de inhoud zelf, hier kunnen we bemerken dat er werkelijk „meegeleefd” wordt. In de voor ons zeer vreemde omstandigheden en atmosfeer vieren we het Kerstfeest zónder sneeuw en koude.

31 Dec. '46—1 Jan. '47 — We vieren Oud- en Nieuwjaar met een Galamaaltijd, à la Glasgow, alwaar het zeer gezellig toegaat, wel zo gezellig dat de wacht, die wij 's-avonds moeten leveren, waggelend haar posten betreft. Er is een Oll Ranks Bal en . . . een in dekking zijnde Opv. Batt. Cdt. alsmede een van de mooiste vuurwerken die Buitenzorg in de laatste 25 jaren had gezien. (p.s. het Mortierpeloton schoot betoel niet!!). We maken in deze eerste dagen in groot verband met al het rijdend materiaal van de Ondersteuningscompagnie een rit door en om heel Buitenzorg heen, als oefening en machtsvertoon.

10 Jan. '47 — Door de burgers en C.C. uitgeleide gedaan vertrekken we in de namiddag naar onze eerste buitenpost, Tjiampea, geacclimatiseerd en wel! We vallen 's nachts maar ergens neer waar we maar een plaatsje kunnen vinden en we voelen ons al hele pieten.

11 Jan. '47 — Met I Inf. II van het KNIL rukken we in de vroege ochtend op in de richting Leuwiliang, we passeren de met veel moeite gelegde baelybrug en komen dan, na nog een paar coupures gepasseerd te zijn, in Tjibatok aan dat eerst door het KNIL volkomen doorzocht wordt. Buiten Tjibatok blijkt de vijand te zitten en met Vickers, — onze mortieren — en de in Tjiampea achtergebleven Artillerie wordt er een machtig concert, van de lichte tot de zwaardere tonen toe, gegeven.

14 Jan. '47 — Nog géén half zes en we horen vuren in het voorterrein, we weten dat er een kleine verkenningspatrouille van ons in het terrein is, en onmiddellijk is alles er in onderbroek, met of zonder schoenen, uit en voorlopig worden de bivakopstellingen betrokken. Even later krijgen we orders met de carriers en mortieren er op uit te gaan en er wordt een pracht van een scherm over Leuwiliang gelegd dat precies achter de demarcatielijn ligt en van waaruit de vijand op ons toetrekt. We vernietigen een mortieropstelling welke, uit latere berichten, met Brits-Indiërs bemand bleek te zijn, we maakten vele wapens buit en . . . er werd één krijgsgevangene binnengebracht, en om niet te vergeten, we hebben de eeuwige liefde verworven van het KNIL met onze mortieren.

De C.C., Kapt. van Loozen opent 's middags de door ons gebouwde Kapt. van Elsenbrug, zodat nu ook de Zuid-weg door onze carriers bereden kan worden en 's avonds drinken we chocolademelk uit onze eerste eigen cantine.

- 6 Febr. '47 — Na van onze KNIL-vrienden afscheid genomen te hebben, en afgelost te zijn door de Jagers, gaan we via Panaragan naar Kota-Batoe alwaar we heerlijk kunnen zwemmen en waar we de geboorte van Prinses Marijke vieren.
- 4 Maart '47 — Het sportfeest in Kota-Batoe, als besluit van ons verblijf aldaar, waarbij Oostermeijer tracht zijn diploma voor parelduiker te halen, maar dat bijna verkeerd afloopt.
- 6 Maart '47 — We gaan naar Tjaringin en Masing, alwaar we ons geruime tijd over de spreuk „Over de bergen ligt de toekomst” gaan bezinnen. Eerst hier leren en ondervinden we aan den lijve wat echt patrouillelopen is en maken bij diverse gelegenheden kennis met alles wat zich TRI tracht te noemen, tot aan de trein toe. We proeven de „schim” van Pakkertje en rillen, overigens op veilige afstand, van de stormschoon te Tjiawi.
- 30 April '47 — De burgerij van Buitenzorg biedt, als dank, de gehele 1e Infanterie Brigade Groep een gedenknaald aan, waarvoor op het, door de Jappen besmeurde, bestaande gedenkteken ons E.M.-schild met opschrift wordt aangebracht. Als zweterig toegift „mogen” wij een werkelijk imposante parade weggeven, waar vrijwel alles wat rijden en lopen kan aan meedoet en dat in het licht van de toen heersende toestand (vlak voor de eerste P.A.) een enorme indruk maakt.
- 4 Mei '47 — Pasoendan wordt als zelfstandige staat uitgeroepen en overal zien we het wit-groen wapperen en dragen, naast onze driekleur. Inmiddels krijgen we een nieuwe Bat. Cdt. een Baron nog wel en doen we tevens in deze periode de H.L.O.-proeven.
- 7 Juli '47 — Voor de eerste maal in Indië vieren we ons Jaarfeest op de rijstpellerij te Tjibalagoeng met Marva's en V.H.K.-sters in het betoverende licht van vele lampjes en het eten van ... oliebolletjes. We zweren duizend dure eden dat het volgende Jaarfeest betoel het laatste in Indië zal zijn, als het dat zelfs halen zal. O dwazen!
- 21 Juli '47 — Na een 24 uur van materieel slepen en dit of dat nog snel „even” vervangen en na reeds eenmaal „afgezegd” te zijn, staan we dan in het holst van de nacht gereed om ons deel bij te gaan dragen voor de 1e Pol. Actie. We zien ons nog staan wachten beneden aan de spoorbaan te Masing, totdat het onze beurt is om met carriers en al de spoorbaan op te draaien; dit alles in diepe stilte en een ondoordringbare duisternis. Na de Infanterie bonken wij met de carriers over de bielzen heen. Zwetend, zwoegend en versperringen opruimend komen we 's avonds doodop, maar met een uitstekend gevoel voor kameraadschap, in Tjaringin terug.
- 22 Juli '47 — We zijn voor vandaag ingedeeld bij een gemechaniseerde stootploeg onder de Kapt. Eisma en na een eerste pech bij een bezwijken brug, gaan we over de meest waanzinnige paden en langs belachelijke hindernissen tot aan Paroengkoeda en dan ... dóór de kali, wat ons een radiografische gelukwens van de

BEDIENINGSPERSONEEL 3e SECTIE

Opv. Sectie-Sdt



J. STASSE

Sectie-korporaal



V. J. KAAGMAN

1e STUKSBEDIENING

Richter



A. LUTTIK

Schutter



W. H. RUITER

Helper



H. A. H. KWAKERNAAT

2e STUKSBEDIENING

Richter



K. VREEKEN

Schutter



C. L. v. TWIST

Helper



A. GREUTER

Carrierchauffeurs



E. GROENEWEGEN



J. J. BRUGGE

Brigade Cdt., Kol. Thomson, bezorgt, dan snel door naar het reeds brandende Tjibadak, alwaar we te middernacht even rusten, om daarna weer verder te gaan in de richting Oebroeg. Doch we komen wéér bij een plaats waar de kaart, bij Bantermoentjang, een brug aanwijst, maar een groot gat gaapt ons toe, we trachten langs een omweg er overheen te komen, wat ons ditmaal niet lukt, daarom worden de carriers in een vierkant opgesteld en in de raarste houdingen en op de meest idiote plaatsen trachten we „horizontaal” te gaan.

- 23 Juli '47 — 's-Morgens vroeg krijgen we bezoek van een Piper-cup en even later trekken we weer door, doch nu over een inderhaast geïmproviseerde brug en staan wat later bij het 's-Lands Waterkracht Station Oebroeg. Nèt zijn we de toegangsweg binnen komen rijden of de commandocarrier draait alweer en zonder één commando af te wachten gaat het in vliegende vaart achter hem aan, niet wetende wat er aan de hand is, maar in elk geval uit onze doppen kijkend. Onderweg krijgen we toegeschreeuwd dat de TRI een Onderneming in de brand wil steken, we krijgen nog even enkele schoten en staan dan voor een troosteloze ashoop, welke eenmaal de Og. Halimoen was. We waren ditmaal iets te laat.
- 24 Juli '47 — Van Oebroeg terug naar Bantermoentjang, alwaar we een dag blijven.
- 25 Juli '47 — We trekken verder de Wijnkoopsbaai in, en geven enkele staaltjes van carrier-sloopdrill ten beste, ten koste van de Recce's. Onderweg worden we ter beveiliging van enkele belangrijke bruggen, in de grote convooiweg, achtergelaten en maken we onze eerste wapens van deze actie buit, uiteraard voorlopig alleen nog maar tjoeplossen. We verkennen de directe omstreken van onze bivakken en maken een gunstig contact met de bevolking. Bij gebrek aan beter verzorgen we zelf onze „fourage”.
- 28 Juli '47 — We vertrekken naar Tjibadak om later via het nog smeulende Soekaboemi te Lio-Tjireungas en Lampegantunnel uiteen te gaan. We maken allen beschietingen mede en weren ons dienovereenkomstig. We krijgen een bedankje van de Prinses Irene voor een tijdige doelmatige ondersteuning die we hen konden geven. Helaas betreuren we in deze periode onze eerste verliezen. Koos de Wilt ging in een carrier mee om hulp te bieden aan een, op een zeer gevaarlijke plaats, vastgelopen kameraad, waarbij de carrier van de weg afraakte en wij Koos de volgende dag, met een stil en verpletterd gemoed, naar zijn laatste rustplaats brachten. Slechts weinige dagen later trof ons peloton een nieuwe slag; door een wel zeer tragisch ongeluk met een vuurwapen werd Jan Baas dodelijk gewond en hoewel de eerste berichten niet ongunstig luiden, moesten wij ook Jan missen. Door de actie's konden wij hem, behoudens een kleine delegatie, niet zelf naar zijn laatste rustplaats begeleiden, maar moesten dit aan de Recce's overlaten, die deze vriendendienst waardig voor ons verrichtten.

Brigade Cdt., Kol. Thomson, bezorgt, dan snel door naar het reeds brandende Tjibadak, alwaar we te middernacht even rusten, om daarna weer verder te gaan in de richting Oebroeg. Doch we komen wéér bij een plaats waar de kaart, bij Bantermoentjang, een brug aanwijst, maar een groot gat gaapt ons toe, we trachten langs een omweg er overheen te komen, wat ons ditmaal niet lukt, daarom worden de carriers in een vierkant opgesteld en in de raarste houdingen en op de meest idiote plaatsen trachten we „horizontaal” te gaan.

23 Juli '47 — 's-Morgens vroeg krijgen we bezoek van een Piper-cup en even later trekken we weer door, doch nu over een inderhaast geïmproviseerde brug en staan wat later bij het 's-Lands Waterkracht Station Oebroeg. Nèt zijn we de toegangsweg binnen komen rijden of de commandocarrier draait alweer en zonder één commando af te wachten gaat het in vliegende vaart achter hem aan, niet wetende wat er aan de hand is, maar in elk geval uit onze doppen kijkend. Onderweg krijgen we toegeschreeuwd dat de TRI een Onderneming in de brand wil steken, we krijgen nog even enkele schoten en staan dan voor een troosteloze ashoop, welke eenmaal de Og. Halimoen was. We waren ditmaal iets te laat.

24 Juli '47 — Van Oebroeg terug naar Bantermoentjang, alwaar we een dag blijven.

25 Juli '47 — We trekken verder de Wijnkoopsbaai in, en geven enkele staaltjes van carrier-sloopdrill ten beste, ten koste van de Recce's. Onderweg worden we ter beveiliging van enkele belangrijke bruggen, in de grote convoiweg, achtergelaten en maken we onze eerste wapens van deze actie buit, uiteraard voorlopig alleen nog maar tjoeplossen. We verkennen de directe omstreken van onze bivakken en maken een gunstig contact met de bevolking. Bij gebrek aan beter verzorgen we zelf onze „fourage”.

28 Juli '47 — We vertrekken naar Tjibadak om later via het nog smeulende Soekaboemi te Lio-Tjireungas en Lampegantunnel uiteen te gaan. We maken allen beschietingen mede en weren ons dienovereenkomstig. We krijgen een bedankje van de Prinses Irene voor een tijdige doelmatige ondersteuning die we hen konden geven. Helaas betreuren we in deze periode onze eerste verliezen.

Koos de Wilt ging in een carrier mee om hulp te bieden aan een, op een zeer gevaarlijke plaats, vastgelopen kameraad, waarbij de carrier van de weg afraakte en wij Koos de volgende dag, met een stil en verpletterd gemoed, naar zijn laatste rustplaats brachten. Slechts weinige dagen later trof ons peloton een nieuwe slag; door een wel zeer tragisch ongeluk met een vuurwapen werd Jan Baas dodelijk gewond en hoewel de eerste berichten niet ongunstig luiden, moesten wij ook Jan missen. Door de actie's konden wij hem, behoudens een kleine delegatie, niet zelf naar zijn laatste rustplaats begeleiden, maar moesten dit aan de Recce's overlaten, die deze vriendendienst waardig voor ons verrichtten.

DE PELOTONSSTAF

Chauffeurs 3/4 CWT



J. DE WILT †



A. KEIZER



C. ROODENBURG

Afstandmeter

RIMI-Mont.



J. THANS †



P. WILTENBURG

Reserve-Mortiernummers



A. PETERS



J. F. G. BAAS †

Carrierchauffeur Pelotonscommandant



M. LIMBACH.

- 13 Aug. '47 — We gaan met de carriers op de trein naar Soekaboemi en voegen ons daar weer bij de rest van het Peloton. We gaan gelijk door naar Tjikembar alwaar de volgende dag reeds te Padabeunghar de stukken ter beveiliging staan opgesteld. Tevens tonen we weer eens, ditmaal ten koste van het Mitr. Batt. hoe je nu eigenlijk wel bogyweels moet afnemen en verwisselen, wat ons overigens met een zoet-zuur lachje, maar zeer sportief, weer een paar wielen oplevert.
- 16 Aug. '47 — We vertrekken van Tjikembar en komen nabij Padabeunghar in stelling met de mortieren ter beveiliging van de Genie die de resten van een in de lucht gevlogen brug op zal ruimen. De Genie werkt zich in het zweet om de resten der brug zodanig in de kali te werken dat we die als loopplank kunnen gebruiken. Natuurlijk komen we er overheen en dan spelen we 1½ dag houthakker door een beste partij bomen op te ruimen om de weg weer berijdbaar te maken. Tenslotte komen we in Bodjonglopang aan en gaat een gedeelte gelijk door naar de verwoeste Og. Panoembangan, die door de TRI als munitiefabriek werd gebruikt.
- 19 Aug. '47 — Een gepantserde groep zal trachten via een voor ons onbekende weg de 3-tonners met fourage en veldbedden binnen te halen, we ruimen weer ettelijke bomen op en komen onderweg Gen.-maj. Dürst-Brit en Kol. Thomson tegen. Eindelijk tegen 8 uur 's avonds zijn we terug en kunnen de vloer voor een veldbed verwisselen.
- 27 Aug. '47 — De richting Lengkong op, we slapen 's nachts ergens in de hoetan en weer gaan we als peloton uit elkaar, een gedeelte gaat terug naar Bodjonglopang, een naar Bodjongjengkol en een naar Lengkong. Te Panoembangan en Lengkong wordt gezwoegd aan een eigen stroombron wat, na diverse tegenslagen, aardig lukt. — Twee secties vertrekken naar Djampang-Koelon en Tjitanglar, alwaar later (24 Maart '48) de laatste sectie zich erbij voegt. Gemakkelijk is deze tijd zeer zeker niet geweest, maar als prettig blijft hij in de herinnering achter.
- 25 Dec.—31 Dec. '47—1 Jan. '48 — Wéér vieren we Kerstmis en wéér een Oud en Nieuwjaar, wel niet zo uitbundig als vorig jaar maar daar zijn de omstandigheden, als ook wij zelf, wel wat voor veranderd.
We komen weer als peloton bij elkaar nu te Oebroeg, waar we bij de 1e P.A. ook zijn geweest en alwaar we de handhaving van Orde en Rust krijgen te verzekeren over een vrij groot gebied. Nimmer tevoren hebben we deze taak zo goed begrepen als toen, een gebied vol met rampok- en garongbendes te zuiveren en schoon te hóúden. Een bevolking welke volkomen afhankelijk is van een vijftal Ondernemingen, te beveiligen tegen zich zelf verrijkende z.g. „Vrijheidsstrijders”. Hard en streng moet er worden opgetreden, doch bovenal rechtvaardig, waarmede wij het ontzag der bevolking tenslotte verkrijgen en waardoor de veiligheid in „ons” vak zienderogen stijgt. Zeer veel is er toen van ons gevraagd, verschil tussen dag en nacht bestond er toen niet en het kon zelfs wel gebeuren dat we niet eens

wisten in welke dag van de week we nu eigenlijk leefden. Groot was de waardering en medewerking van de planters uit dit gebied, die zich bij verschillende gelegenheden uitten door ons moeizaam werk af te laten wisselen door een klinkende avond. Er is ons verzocht geen namen te noemen, maar velen hebben het hunne bijgedragen om deze, voor ons harde, periode tevens een der mooiste te laten zijn. Wij vierden „Paultjes” verjaardag met een knalavond, waarop onze eigen artisten, Stroes en „Oome Henk” — alsmede een paar planters, hun beste krachten gaven. Ons Jaarfeest volgde daarop en wat later vierden wij de Troonswisseling. We kregen tijdelijk een nieuwe cdt. want de Kapt. toonde de heldhaftige moed om, zonder extra bescherming, over Demobilisatie te komen praten. Nooit eerder zo iets idioots beleefd.

9 Dec. '48 — We verlaten Oebroeg en worden naar Soekaboemi teruggetrokken.

19 Dec. '48 — 2e Pol. Actie. We voelen ons als tot het uiterste getergde en beledigde mensen, welke weten wat voor ingemene practijken de vijand er op na houdt tegenover zijn eigen mensen. We vernemen de val van Djocja en begrijpen niet waarom wij nog niets horen, Bantam is er toch ook nog. Ja, ook wij zullen nu mee gaan doen, recht gaan brengen in een ordeloze hel. We krijgen alvast onze Kerstpakketten en 's nachts gaan we via Plaboean Ratoe naar Tjisolok en Pasir Telaga waarvandaan we over de Noord- en Zuidzijde Zuid-Bantam in zullen trekken. De mortieren en munitie worden door een koelietrein vervoerd, we trekken de Status-Quo lijn over alwaar de moeilijkheden eerst pas goed beginnen. De Zuidcolonne worstelt hier al direct met een brede snelstromende kali en tenslotte worden de koelies in 't barre en dorre bergterrein zo vermoeid dat het een hele toer is hen vooruit te krijgen. De Noordcolonne heeft last van een treklijn en wat vijandelijk vuur, maar bereikt tenslotte toch de goud- en zilvermijnen van Tjikotok alwaar opnieuw een staaltje van „Repoebliekeinse beschaving” wordt ontdekt als bommen en mijnen in een, haastig verlaten, hospitaal, waar de gewonden nog in waren. Tijdig kunnen deze verwijderd worden. Tenslotte is het de Zuidcolonne die het eerst Bajah, na een vreselijke tocht, bereikt, alwaar tegen de avond ook de Noordcolonne aankomt. Zo vieren we doodmoe voor de derde maal Kerstmis en Oud- en Nieuwjaar, in de wetenschap dat we ook nu weer in de zuiverste opvatting van het woord ORDE en RUST zijn komen brengen in een weloverwogen, nietsontziende, vernietiging van Indonesiërs door Indonesiërs, want de toestanden die we daar aantreffen overtreffen alle voorgaande voorbeelden. Even nog laait het op in ons gebied. Bij het brengen van voedsel, medicijnen en kleding aan de volkomen uitgehongerde en beroofde bevolking krijgen we wat handgranaten naar ons hoofd geslingerd en bij het onderhouden van de verbinding tussen Tjikotok en Bajah wordt A. Hogendijk uit de cabine van zijn wagen geschoten. Doch snel kunnen de daders opgespoord en onschadelijk gemaakt worden.

Nòg een donkere schaduw schuift voorbij als we horen dat ons zusterpeloton van de PAG een vreselijke klap krijgt door het verlies van een patrouille van negen man; wij hebben dikwijls met hen samen op dezelfde post gezeten en dit verlies maakt ook òns even stil, en met meer verbeterheid gaan we verder.

14 Mrt '49 — In verband met de aanval op Soekaboemi worden wij daarheen teruggeroepen en kunnen meteen aan de slag. We brengen verschillende malen vuur uit en wat later gaan we met de Para-troepers en Papoea's de omstreken van Soekaboemi zuiveren.

24 Mei '49 — Onze legercommandant de Gen S. H. Spoor blijkt het slachtoffer van zijn enorme taak geworden te zijn en is aan een hartaanval overleden, enkele dagen later wordt hij door afdelingen van het gehele leger op het Ereveld Menteng Poeloh, tussen zijn Wapenbroeders, begraven.

25 Mei '49 — Twee secties gaan hals over kop naar Sagaranten om, indien nodig, steun te verlenen.

7 Juli '49 — Ook nu vieren we ons Jaarfeest, het 120e, en tevens het 12½-jarig Huwelijksfeest van het Koninklijk Gezin, maar deze maal is het betoel-betoel de laatste keer in Indië. 's-Morgens hebben wij al de traditionele voetbalmatch tegen de Jagers gespeeld. We worden die avond zowat allemaal „in de olie” van de wagens afgeladen en eerst de volgende morgen herinneren we ons eigenlijk weer dat het feest geweest is. Moeders, verloofden, enz., gaat U nu niet te keer; neen, maak maar geen amok, dit hadden we hard, heel hard, nodig om eens één keer goed uit de band te springen, er moest stoom worden afgeblazen.

16 Juli '49 — Weer een aanval op Soekaboemi, eerst vroeg in de avond en later in de nacht nog een keer. De bioscopen, Kamp van Delden en de N.I.P.B. waren wel de hoofddoelen en ook deze maal komen we er met onze mortieren aan te pas om verstoorders van Orde en Rust uiteen te slaan en te verdrijven.

3 Sept. '49 — Nadat onze B.C. het commando reeds had overgedragen, nemen we nu ook afscheid van de burgers van Soekaboemi met een tuinfeest, wat zeer gewaardeerd wordt.

9 Sept. '49 — Het 7e Batt. Grenadiers of het 431e zoals het nog heette komt in het rayon Soekaboemi om ons af te lossen en, hoe kan het ook anders, we zien ze met groot genoegen arriveren, en moeten, om plaats te maken, naar Selabintana.

- 6 October '49 — We verlaten ons aloude vak en drijven af naar Batavia, een gedeelte in het kamp Makassar en een gedeelte van het Bat. naar de benedenstad. We zullen de tijd, daar doorgebracht, niet licht vergeten, vooral niet door de voortdurende strijd tegen, ófwel zandstormen, ófwel water- en modderballetten. Wat later verkassen we weer naar de Berenlaan en daar zijn de toestanden wel wat draaglijker.
- 3 Nov. '49 — We staan vandaag klaar om een droeve plicht te gaan vervullen, het absolute afscheid in Indië van onze doden. Indrukwekkend ligt daar voor ons het grote, goed onderhouden, Ereveld Menteng Poeloh, waar onze vrienden in lange rijen naast elkaar liggen en onwillekeurig gaan onze gedachten naar het offer dat zij brachten en wij willen een balans op maken, doch dan roept de toekomst ons een halt toe en belet ons verder te denken, want ZIJ zal het zijn, die uit zal moeten maken of Hun offer doel had of niet, niet WIJ zijn daarvoor aangewezen. Wij zullen Hen alleen nimmer vergeten en moeten tenslotte berusten in iets wat boven onze macht gaat.
- 12 Nov. '49 — Nadat reeds Europese kleding gehaald is, en door de vele injecties ons bloed zo half reeds in serum veranderd is, komt dan heus de dag, dat we aan de beurt zijn om naar Holland sloop te gaan. Er is natuurlijk eerst nog iets tussen gekomen, want de „Johan van Oldenbarnevelt” had in Soerabaja eerst nog een aanvaring en moest voor een week het dok in, maar nu is het toch zo ver; we brengen de avond op het schip in de haven van Priok door en dan komt de volgende morgen de KNIL-kapel afscheid nemen en kalm glijden we de haven uit, door vele vrienden en bekenden nagewuifd.
Over de reis zelf zullen we het niet hebben, hij was in elk geval beter dan de heenreis.
- 6 Dec. '49 — Na onze eerste kennismaking in de sluis te IJmuiden komen we dan in Amsterdam aan en staan we te popelen om van boord af te kunnen, maar eerst moeten we „gelaten” nog de nodige verwelkomingen — en zo — over ons heen laten gaan, — weet je —, om dan eindelijk met een laatste blik achterom nog eenmaal naar de „Johan” te zien en een periode af te sluiten waar wij allen nog vele malen onze gedachten over zullen laten gaan, en treden een toekomst tegemoet, die voor ons nog wel vele ongedachte moeilijkheden in zich houdt, doch die ons geenszins afschrikt.

Aangeboden aan:

- No. 1. *Luit.-Kol. R. A. van Holthoon,
Cdt. Gardereg. Grenadiers*
- No. 2. *Luit.-Kol. J. J. C. Baron Taets van Amerongen,
Cdt. 3e Bataljon*
- No. 3. *Majoor T. M. Polak, Opv. Bat. Cdt.*
- No. 4. *Kapt. J. v. Loozen, Comp. Cdt. Ost. Cie.*
- No. 5. *Kapt. P. P. v. Elsen, Pel. Cdt. 3^{ll} Mortieren*
- No. 6. *Tm. 49. Onder-Off. en Personeel Mortierpeloton.*
- No. 50. *Ouders S. de Wilt.*
- No. 51. *Ouders J. F. G. Baas*
- No. 54. *Krijgshistorisch Museum.*

Alle exemplaren zijn genummerd en door de Kap. van Elsen persoonlijk van zijn handtekening voorzien.

Samenstelling en verantwoording:
L. P. DE RUITER.